

متن پرسش

با سلام: در مورد سخن آقای حکیمی طبق نقلی که چند سال پیش آقای حکیمی به همین سخن داشتند ظاهراً عبارت اصلاً چیز دیگری است: قول هذا العبد الذلیل إني أستعيز بالله ربی الجلیل فی جمیع أقوالی و أفعالی و معتقداتی و مصنفاتی من کل ما یقدح فی صحة متابعة الشریعة التي أتانا بها سید المرسلین و خاتم النبیین علیه و آله أفضل صلوات المصلین أو یشعر بوهن بالعزيمة و الدین أو ضعف فی التمسک بحبل المتین لأنی أعلم یقیناً أنه لا یمکن لأحد أن یعبد الله كما هو أهله و مستحقه إلا بتوسط من له الاسم الأعظم و هو الإنسان الكامل المکمل خلیفة الله بالخلافة الکبری فی عالمی الملك و الملکوت الأسفل و الأعلى و نشأتی الأخری و الأولى

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: به نظر بنده اگر آقای حکیمی جمله‌ی مذکور را دلیل پشیمانی با جناب ملاصدرا قرار داده‌اند، باید پیامبر خدا هم از آوردن دین خدا پشیمان بدانند از آن جهت که رسول خدا «صلوات الله علیه وآله» هم از آن که نتوانستند در حدّ شأن خداوند عبادات کنند؛ استغفار و اظهار عجز می‌نمایند! از جمله‌ی مذکور ابدأً بر نمی‌آید که جناب صدرا از آن چه گفته‌اند پشیمان شده‌اند، بلکه به خدا پناه می‌برند که هرگز نتوانسته‌اند در شأن شریعت الهی و آن چه انسان کامل مکمل به صحنه آورده‌اند، سخن بگویند. و این نشانه‌ی بصیرت آن حکیم جلیل‌القدر است که متوجه‌ی عظمت شریعت الهی شده است. با این همه آن اندازه که ملاصدرا در شرح اصول کافی خود و تفاسیر قرآنش کمک کرده در فهم قرآن و روایات، چه کسی چنین کرده است؟ موفق باشید